

20 à 30 pCt., i Tyrkiet 10 pCt., medens den derimod i det øvrige Europa er langt lavere; men gaae vi derimod tilbage i Tiden, saa vil man finde, at Rentefoden ogsaa her i Europa har været meget høiere. I England f. Ex. var den lovlige Rente for 250 Aar siden 10 pCt., den blev senere nedfat til 6 pCt., og den blev i Begyndelsen af forrige Aarhundrede fastsat til 5 pCt.; nu er som bekendt Rentefoden i Almindelighed i England meget lavere, og naar vi dernæst ville undersøge Forholdene hos os selv, saa ville vi finde, at Rentefoden i Christian den 5tes Lov er fastsat til 6 pCt., at den ved Forordningen af 19de Februar 1695 blev nedfat til 5 pCt. og ved Forordningen af 13de Februar 1767 til 4 pCt. Rentefoden er altsaa saaledes i en regelmæssig og stadig Afstagen. Naar man derfor nu maa betale Penge maaskee med 5 pCt. eller Mere, saa er det kun Dieblikkets Tryk, der gjør, at man maa give denne høiere Rente, men der vil komme en anden Tid, hvor Renten igjen vil synke, hvor den vil blive lavere end nogenstunde tidligere, og man vil da faae Erstatning for de Tab, som man i dette Dieblik lider ved at give en noget høiere Rente.

I Genhold til disse Bemærkninger skal jeg erklære, at jeg agter at stemme mod Lovslaget.

Mathiasen: Det Væsentlige for mig ved denne Sag er, at der hidtil har været mange smaa Capitaler fra enkelte hundrede til nogle tusinde Rigsdaler, som meget almindelig hele Landet rundt Nabo har udlaant til Nabo, Mand til Mand i samme eller nærmeste Sogn, hvilke have staaet faste, uden at hyppige Opfigelser have fundet Sted. Derpaa beroede mange Familiers timelige Velfærd, og saaledes var i Almindelighed Forholdet, saalænge Bevillingsmyndigheden til at give en høiere Rente laa i Hs. Majestæts Haand; men efterat Loven af 1855 er kommen ud og Bevillingsvæsenet er gaaet over til Indenrigsministeriet, er Forholdet blevet aldeles forrykket, idet denne Lov har havt til Følge, at den ene Capital er bleven sagt op efter den anden. — De ærede Herrer, som kæmpe for en fri Rentefod, sige

i Almindelighed: hvis Rentefoden bliver bestemt til 4 pCt., ville Capitalisterne drage deres Capitaler ud af de faste Eiendomme og deels anbringe dem paa udenlandske Markeder, og deels anvende dem til Indkjøb af indenlandske Statspapirer. Jeg vil slet ikke benægte, at det kan være Tilfældet, at enkelte større Capitalister ville manoevrere paa den Maade for at bringe meget Mere ud af deres Penge; men at det i Almindelighed skulde være Tilfældet, det strider saa aldeles mod min Overbeviisning om og mit Kjendskab til Forholdene. Selv om Rentefoden ansættes til 4 pCt., troer jeg dog, at de mindre Capitalister ville lade deres Penge henstaae i Eiendomme og finde sig meget tilfredse dermed. Paa den anden Side bør man give Leilighed til, at hver den, som trænger til at laane næsten ligesaa Meget, som hele Eiendommen er værd, kan blive sat istand dertil ved en Overenskomst mellem Debitor og Creditor, og jeg skulde derfor, naar dette Lovforslag gaaer videre, støtte et Forslag, som her er blevet antydet, at ved Prioriteter indtil $\frac{2}{3}$ af Gaardens Værdi skal Rentefoden være bunden til 4 pCt., men for den øvrige $\frac{1}{3}$ skal Renten være aldeles fri, og Bevillingsvæsenet ganske ophøre. Ved dette Formaal for Die skal jeg i Samstemning med mine Vælgere, efter bedste Overbeviisning, støtte denne Sag.

Bligen-Finecke: Jeg kan ikke Andet end sige, at det har været mig særdeles velkomment, at et Forslag som det nærværende er bragt paa Bane her i Salen. Der har rundt omkring i Landet været fremkaldt en saa stor Skræk paa Grund af de ugunstige Forhold, hvorunder Pengemarkedet i den sidste Tid har bevæget sig, at jeg troer, at det ikke vil være af liden Nytte, at de Forhold, som vedkomme Omfætningen, fremsættes med Klarhed og Sandhed. Jeg har ved en tidligere Leilighed udtalt, at Frygt var den daarligste Raadgiver af alle, og da der nu har været en saa stor Frygt og Skræk tilstede, saa er det ikke urimeligt, at de, der have havt en saadan Frygt, have grebet til uheldige Midler og ladet sig lede af denne flette Raadgiver. Jeg troer saaledes, at det er et uheldigt Middel igjennem Lovgivningen at ville binde Rentefoden,